

Themabrief Nederland Waterland, mei - juli 2017

Het thema 'Nederland Waterland' heeft zoveel te bieden! Onze geschiedenis staat bol van water. Uiteraard over zeereizen (maar dat komt bij een ander thema aan de orde), de watersnoodramp, Deltawerken, enzovoorts. Ook de aardrijkskundige en biologie kant heeft een keur aan onderwerpen: denk aan de waterkringloop, rivieren, inpoldering.

De Kerndoelen (waarin beschreven staat wat kinderen eind groep 8 moeten kennen en kunnen) hebben ons geholpen keuzes te maken. In deze themabrief leest u wat er zoal in de lessen aan bod komt en hoe daar in elk atelier over geleerd wordt.

kerndoelen:

Kerdoel 45

De leerlingen leren oplossingen voor technische problemen te ontwerpen, deze uit te voeren en te evalueren.

Kerdoel 47

De leerlingen leren de ruimtelijke inrichting van de eigen omgeving te vergelijken met die in omgevingen elders, in binnen- en buitenland, vanuit het perspectief landschap

Kerdoel 48

Kinderen leren over de maatregelen die in Nederland genomen worden/werden om bewoning van door water bedreigde gebieden mogelijk te maken.

Kerdoel 53

De leerlingen leren over de belangrijke historische personen en gebeurtenissen uit de Nederlandse geschiedenis en kunnen die voorbeeldmatig verbinden met de wereldgeschiedenis.

Kerdoel 54

De leerlingen leren beelden, muziek, taal, spel en beweging te gebruiken, om er gevoelens en ervaringen mee uit te drukken en om er mee te communiceren.

Uitgewerkt naar onderwerpen:

De Gouden Eeuw

Canon: De grachtengordel en buitenhuizen: Het ontstaan van Amsterdam

Nederland Waterland (geschiedenis, polders, dijken, deltawerken, ontstaan IJsselmeer)

Canon: De Beemster (Aan de hand van de Haarlemmermeer)

Canon: De Watersnoodramp van 1953 in Zeeland

Landschappen (grondsoorten, flora en fauna)

Extreme weersverschijnselen (springtij en storm)

Constructie: Hoe werken bruggen, waardoor worden constructies sterk?

Link Actualiteit: Nederland internationaal als waterspecialist: inpolderen, dreggen etc.

Een thema waar we niet over uitgepraat raken!

Met als spetterende afsluiting een dansvoorstelling met de HELE SCHOOL op vrijdagmiddag 14 juli. Houd uw agenda (en die van uw kind, ook voor de onderbouw!) vrij, zodat u dit niet mist en uw kind kunt zien schitteren op het podium van College Hageveld. Verder informatie volgt.....

Thema Nederland Waterland, RK Basisschool De Ark, Heemstede

Zelf erop uit met de kinderen?

Bron: www.entoen.nu (Canon Nederlandse geschiedenis)

Er op uit

- Beemster: [Infocenter Beemster](#)
- Cruquius (Haarlemmermeer): [Cruquius-gemaal](#)
- Arnhem: [Nederlands Watermuseum](#)
- De Rijp: [Museum in 't Houten Huis](#)
- Lemmer (Friesland): [Ir. D.F. Woudagemaal](#)
- Middenbeemster: [Museum Betje Wolff](#)
- Ouwerkerk: [Watersnoodmuseum](#) - Nationaal Kennis- en Herinneringscentrum Watersnood 1953
- Arnhem: [Nederlands Openluchtmuseum - Noorse Watersnoodwoning](#)
- Vrouwenpolder: [Deltapark Neeltje Jans](#)
- Schagerbrug: [Zijper Museum](#)
- Cruquius: [Cruquius gemaal](#)
- Lemmer: [Woudagemaal](#)
- Amsterdam: [Het Grachtenhuis](#), het museum van de Amsterdamse grachten
- Amsterdam: [de Gouden Bocht](#)
- Amsterdam: Rondvaart door de Amsterdamse grachten
- Nederland: Wandelen langs grachten in Hollandse steden en door moderne stadsuitbreidingen

Kinderboeken

- Arend van Dam & Alex de Wolf, *Nehalena* (pagina 126 t/m 128) in: [Overal en ergens...](#) (6+)
- Arend van Dam & Alex Wolf, *Een nieuwe oorlog en een ramp* (pagina 130 t/m 131) in: [Lang geleden...](#) (8+)
- Anneriek van Heugten, [Drijven op een dak](#) (8+)
- Wim Hofman, [De stoorworm](#) (8+)
- Selma Noort, [De zee kwam door de brievenbus](#) (9+) (Winnaar Thea Beckmanprijs 2016)
- Hennie Molenaar, [Na de storm](#) (10+)
- Ineke Mahieu, [Overal water](#) (11+)
- 'Golven in de nacht' pag. 177-180 in: [Van tijd tot tijd: Nederlandse geschiedenis in 50 verhalen](#) (10+)
- Martine Letterie, De nacht van de watersnoodramp (pagina 404 t/m 413) in: [Over vroeger en nu: verhalen bij de canon](#) (9+)
- Judith Janssen, [Storm!](#) (10+)

Jeugdboeken

- Jan Terlouw, [Oosterschelde, windkracht 10](#) (12+)

Kleuters

Onderwerp: **Waterkringloop en drinkwater.**

De kleuters gaan eerst eens kijken waar water is (in huis en buiten) en wat je met water kunt doen. Waar komt water vandaan? Hoe kan er water uit de kraan komen?

We leren alles over de waterkringloop en maken hier een groepswerk van.

Onderwerp: **Rivieren/duinen/dijken/sluizen/bruggen/boten**

Daarna leren we wat het verschil is tussen rivieren en meren en wat waterwegen zijn.

In de watertafel gaan we experimenteren met drijven en zinken en zelfgemaakte bootjes.

We leren waar de duinen eigenlijk voor dienen en hoe sluizen werken.

Tussendoor werken we ook aan vaderdag!

Onderwerp: **Onderwaterleven/vissen en planten/sloot/zee**

We leren over zoet en zout water en waterplanten en verschillende soorten vissen.

We richten ons vooral op de zee. We gaan proefjes doen met zeewater en slootwater.

En natuurlijk mooie vissen knutselen!

Onderwerp: **De Ark van Noach**

De Ark van Noach past heel mooi bij het thema. We gaan het verhaal vertellen en uitwerken.

En de dansvoorstelling instuderen!

Dansvoorstelling '**De Ark van Noach**' wegens groot succes verlengd ;-)
Juf Mascha

Speciaal voor het afscheid van Meester Herber, juf Margreeth en juf Natasja gaan we dit jaar de voorstelling 'De Ark van Noach' weer opvoeren. Elke groep krijgt tijdens dit atelier een dans aangeleerd om vervolgens met elkaar een fantastische show neer te zetten op het podium van College Hageveld op 14 juli!

Onderwerp: **Amsterdam (bovenbouw)** **Juf Charlotte**

In de ateliers over Amsterdam gaan de groepen 6, 7 en 8 leren hoe Amsterdam in de Middeleeuwen en de Gouden Eeuw groot is geworden. Welke factoren hebben hierbij een rol gespeeld? Ook kijken we waarom het nou zo lastig was (en is) om in Amsterdam te bouwen. Ze hebben hiervoor slimme oplossingen bedacht. En wat heeft de bollenstreek waar wij zo dichtbij wonen eigenlijk met de groei van Amsterdam te maken? Allemaal interessante dingen die we in drie lessen gaan ontdekken. Oh ja, en we gaan er ook nog korte filmpjes over maken....

De kinderen moeten aan het eind van de derde les vijf vragen beantwoorden. Tijdens alle lessen mogen ze aantekeningen maken, om deze vragen zo goed mogelijk te kunnen beantwoorden. Dit antwoordblad dient als toetsing voor de kennis die is opgedaan. Ze krijgen dus geen aparte kennistoets meer over Amsterdam.

Onderwerp: **Waterkringloop (bovenbouw)**

Juf Anouk

In de ateliers over de waterkringloop gaan de groepen 6,7 en 8 terugblikken op wat de waterkringloop nu toch ook alweer inhoudt. Verder krijgen de kinderen een week voor de eerste les start een huiswerkblad mee naar huis. Ze zullen een week lang hun eigen waterverbruik moeten gaan bijhouden. De resultaten hiervan gaan we tijdens de eerste les bespreken. We gaan namelijk het waterverbruik van de klas uitrekenen. Hierna volgt een debat over water. Tijdens de tweede les gaan we wateronderzoek doen. De kinderen gaan met behulp van onderzoeksmaterialen vertellen of er ammonium en fosfaat in het water zit en hoe zuur het water eigenlijk is.

Verder beschrijven ze hoe het water eruit ziet en hoe het ruikt. Het atelier wordt afgerond met een kennistoets.

Onderwerp: **Bruggen bouwen**

Juf Donna/ Juf Josien

In dit atelier verdiepen we ons in de bouw van bruggen. Wat is nu precies een constructie? En wat maakt een constructie stevig? Er wordt in dit atelier de nadruk gelegd op samenwerking en planning. De kinderen gaan een plan maken voor het bouwen van een brug en houden dit bij in een werkschema. Welke materialen en welke constructie kies je? Aan het einde van de lessenserie zullen we de bruggen gaan testen. Welke brug kan het meeste gewicht dragen?

Onderwerp: **Watersnoodramp (bovenbouw)**

Juf Anouk

In de ateliers over de Watersnoodramp gaan de groepen 6,7 en 8 leren over de Watersnoodramp. De kinderen zullen zelf opzoek gaan naar antwoorden op vragen rondom de Watersnoodramp. Alle antwoorden verwerken ze op een creatieve manier. De kinderen gaan in tweetallen aan de slag met het maken van een lapbook. Een lapbook is een eenvoudig mapje met een verzameling van mini-boekjes, klepjes en ander gevouwen materiaal waarin ruimte is voor tekeningen, verhalen, chronologische info, diagrammen etc. Het lapbook zal worden beoordeeld bij dit atelier. Er is geen kennistoets.

Onderwerp: **Watersnoodramp (onderbouw)**

Juf Marjolijn

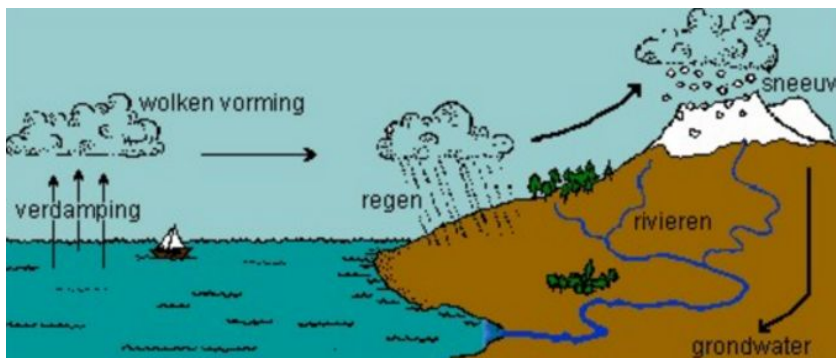
Ook de groepen 3, 4 en 5 gaan in de ateliers over de Watersnoodramp leren over de Watersnoodramp. De kinderen leren hoe het destijds mis kon gaan en welke delen van Nederland onder water zijn komen te staan. We gaan op zoek naar informatie over dijken en proberen ook zelf een stevige dijk te bouwen, lukt het ons of wordt het bij onze dijk ook een watersnoodramp?

Ook gaan de kinderen zelf op zoek naar informatie over de watersnoodramp. In tweetallen wordt er een poster gemaakt die alleen maar uit plaatjes lijkt te bestaan, deze plaatsjes hebben de kinderen zelf op internet opgezocht. Wanneer je echter de plaatjes omhoog klapt komt er allemaal informatie te voorschijn. Deze posters zullen worden beoordeeld, er is geen kennistoets.

Onderwerp: **de waterkringloop groep 3,4 en 5**

juf Koos

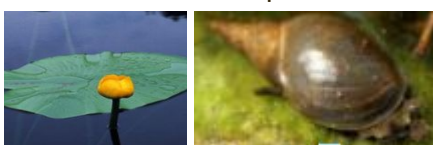
Water, wat kun je met water allemaal doen, we praten hierover en maken met elkaar een woordweb.

Wat wordt bedoeld met de waterkringloop?

We kijken naar een filmpje waarin het wordt uitgelegd en maken posters waarin de kringloop van water wordt uitgebeeld en verwoorden wat er gebeurt.

Groep 3 en 4 hebben deze periode voor natuur 1 les.

Groep 5 heeft 2 lessen: les 1 de waterkringloop en les 2 over dieren en planten in het water.

We gaan ontdekken welke diertjes en plantjes er leven in de vijver van de binnentuin

Onderwerp: **polders en dijken groep 3, 4, 5, 6, 7, 8 - Juf Marjo**

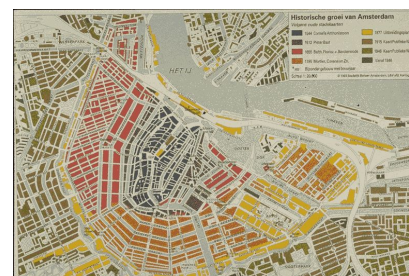

Tijdens het atelier Polders en Dijken verdiepen de kinderen zich in de geschiedenis van de Haarlemmermeerpolder. Ze ontdekken waar het meer lag, waarom het “Waterwolf” genoemd werd, hoe het meer is drooggelegd en wie daar allemaal bij betrokken waren. In het kader van dit atelier bezoeken alle groepen het Cruquius Museum. (Met dank aan de financiële bijdrage van Vrienden van De Ark!) Daar gaan we zien hoe zo’n stoomgemaal werkt. De kinderen van de groepen 5 tot en met 8 bereiden voor dat bezoek een korte presentatie voor over een van de beroepen die belangrijk waren bij het in werking zetten en houden van het gemaal. De groepen 3 en 4 leren een lied over de Waterwolf en gaan proberen de Waterwolf te tekenen.

Onderwerp: **Grachtengordel Amsterdam 3, 4, 5 - Juf Tessa**

Tijdens de ateliers Grachtengordel Amsterdam leren de kinderen alles over de grachtengordel van nu en vroeger. Ze leren het belang van de grachten, welke functies ze hadden (en hebben) en wie er in de grachtenpanden woonden. Ze leren over de groei van Amsterdam en de noodzaak van deze groei. Dit alles wordt geleerd door het gebruik van moderne media. De

kinderen van groep 4 en 5 maken elk filmpjes waarin ze hun geleerde doelen laten zien. Deze informatie vinden ze zelf door gebruik te maken van internet. Hiervoor zijn van te voren websites

bekend gemaakt die de leerlingen kunnen gebruiken. Groep 3 verwerkt de stof aan de hand van knutsels, proefjes en taalopdrachten.

Onderwerp: **regenmeter groep 6/7/8.**

juf Carolien

Ook bij ICT is de les natuurlijk gericht op water. De kinderen gaan een stap verder met het werken met de 3-D printer. Ditmaal moeten ze zelf aan de slag met ontwerpen. Dit vereist creatief denken, samenwerken en een goede taakverdeling.

Vrijdagmiddagateliers groepen 5 t/m 8

Vuurtoren - juf Marjo/juf Suzanne

Ontwerp en knutsel je eigen vuurtoren. In de eerste les bekijken we verschillende vuurtorens en gaan we de kenmerken van vuurtorens op een rij zetten. Vervolgens ontwerp je jouw eigen vuurtoren. Die zet je eerst op papier. In les 2 en 3 ga je jouw ontwerp maken. Dat mag op je eigen manier.

Musical

Groep 8 doet niet mee aan de keuze ateliers, maar gaat keihard werken aan hun musical!

Sport

Wil jij graag een middag kennismaken met tafeltennissen? Of supersterk worden en stoere dingen doen? Dan is het sportatelier iets voor jou! We zullen onder andere gaan tafeltennissen, rennen, estafettes doen, spellen doen in wedstrijdvorm en natuurlijk een aantal been-, arm, borst- en buikspieroefeningen. Als je kiest voor het sportatelier, zorg er dan voor dat je op de vrijdagmiddag je sportkleding aan hebt en een extra tussendoortje + water mee neemt.

Tekenen en knutselen

Met het vrijdagmiddagatelier tekenen en knutselen gaan wij enthousiast aan het werk met alles wat met water te maken heeft. Iedere les krijgen jullie een beetje informatie over water waarna je een teken- of knutselopdracht krijgt om dit in te verwerken. Iedere les krijg je weer een andere opdracht.